

(כל הזכויות שמורות)

העם

סטרומה השנייה

שום מאורע לא זיעזע את הישוב בימי המנדט כמו טביעתה של ספינת-המעפילים סטרומה, שירדה למצולות בימי מלחמת העולם, לאחר שהבריטים מנעו את בואה ארצה. הטרגדיה של מטוס אל-על זיעזעה את המדינה לא פחות. רצה הגורל שגם היא קשרה עם השם סטרומה: היה זה מעל עמק הנהר סטרומה בבולגריה שמטוסי המיג צדו את קרבנם.

כשליח ההמונים השביע את החללים (דאה רפורטאגיה) התמלאה המדינה כולה שמועות מזוהות מאד. איש אינו יודע מי המציאן, א לם לא היתה כמעט שיחה בה לא ביצצו, ניוונו בכבוד ראש, אושרו או נפסלו.

האלמוני הגדול. החידה הגדולה ה- חלה כאשר אורחים חדי-מחשבה שמו לב לכך שהחברה פירסמה רק 57 שמות של חללים. שם אחד חסר. מפה לאוון עברה השאלה: מי האלמוני המסתורי?

מכאן היתה רק קפיצה קטנה לניחוש השני: בגלל האלמוני הופל המטוס. פר- טים מסייעים:

• מטוסי המיג דלגו אחרי הקונסטליישן עוד מוגיה, מעל לאזור הכיבוש הסובייטי של אוסטריה,

• ממשלת בלגריה העלימה את האסון במשך 24 שעות,

• ריכוז גדול של צבא-קרקע נראה ב- אזור מיד אחר-כך,

• לוועדת החקירה הישראלית לא ניתן ל- גשת אלא כעבור כמה ימים,

• זמן זה נוצל על-ידי הבולגרים כדי לערוך חיפוש מדוקדק ביותר במטוס, בכי- סי החללים, אפילו בריפוד הכסאות,

• הבולגרים עשו ניסיון קדוני לזהות את הגופות.

כרטיס לאיסטנבול. המסקנה היתה כמעט מובנת מאליה למפענחי-סודות חור- בכים: במטוס היתה אישיות מסתורית חסר- בה, כגון ראש שרות ריגול, שהשתמש במ- טוס אל-על כדי להגיע, אולי, לאיסטנבול, מבלי לערוך תשומת-לב. לאותם שטענו כי הריגת שום אדם בעולם לא היתה יכולה להיות כדאית לאור המחיר החמור של הר- עשת דעת-הקהל העולמית, היתה החשובה מוכנה: התכנית לא היתה כלל להפיל את המטוס, אלא להכריחו לנחות כדי לת- פוס את האלמוני.

דבר אחד היה ברור: כשתפרסם ועדת החקירה הישראלית את מסקנותיה, יעברו רבבות על המיסמך בלהיטות של קוראי ספ- רות בלשית.

עיריות

האל ונכחוס

הרומאים סגדו לאל היין, בכחוס, ערכו אורגיות שנקראו על שמו, בכחוליה. ישראל הוובחת לאל הקנוניות המפלגתיות, עומדת להיכנס לאורגיה אוריה של מיקוח מפלגתי וייכוח על כסאות. מן הדין לקרוא לה בכ- חגליה.

זו הפעם הראשונה בארץ תפסו העיריות מקום מכריע באורגיה זו. עד כה התעניינו רק כמה בעלי-אינטרסים ביהפיות אלה. אולם עתה הן מעוררות את חושו של הקהל הרחב. אחרי גילוי הפרטים על השלטון בחושיסטאן, הובהר לכל כי גם בעיריה יכולה להיות תאוה לעיניים, או לכיס.

הבצר השני של התואר. אחת הדרכים להרכיב קואליציה עירונית היא למנות את בעלי הקולות המכריעים לסגני-ראשי-עיר. יות. אדם תמים יכול לחייך למראה אדם התומד תואר חסר-ערך זה. הוא יפסיק ל- חייך כשיבדוק את הצד השני של התואר המטבע.

רובם המכריע, של סגני-ראשי-העיריות בארץ מקבלים משכורת מלאה מן העיריות, אף שפעילותיהם אפסיות. סגן אופייני כזה מנהל עסקים פרטיים נרחבים משלו, משת- מש בתארו לקידום עסקותיו, ומקבל נוסף על הכל כ-300 ל"י לחודש. לתקופה של

(המשך בעמוד 8)

• עד לשנת 186 לפני הספירה, כאשר ציווה הסיניט לאסור את כוהני בכחוס ו- למנוע את האורגיות, שהשחיתו את המוסר הציוברי.

הקרובה ביותר באופיה, למפלגה השלטת בארצות-הברית.

הרכב רביעי: מפא"י, ערבים, החזית הדתית הלאומית, אחדות-העבודה (66 כסאות), אולי בתוספת הפרוגרסי- בים (71 כסאות) או הדתיים הקיצוניים (72 כסאות) או שניהם יחד (77 כסאות). מפא"י בטוחה שדרישות אחדות- העבודה יהיו מינימליות וקלות לסיפוק, אולם תחשוש מהת- נגדות האמריקאים, הסבורים שאחדות-העבודה היא פרו- סובייטית.

הרכב חמישי: מפא"י, ערבים, החזית הדתית הלאומית, אחדות-העבודה, מפ"ם (75 כסאות), אולי עם הפרוגרסיביים (80 כסאות). גם מפ"ם לא תדרוש וויתורים יקרים, אולם הרכב זה יתקל בהתנגדות מכרעת מצד האמ- ריקאים.

מאחר שכל ההרכבים האלה כמעט בדתו

אפשריים בני ויתורים קו- צוניים מצד מפא"י, ייתכן שמפא"י תמרב ככלל זה- קיום ממשלה, כהפגנה כלפי הצבור. במקרה זה לא תהיה ברירה אלא להכריז על בחי- רות חדשית, אחרי שיויכשוו כד נסיונות לאחד ימיו ו- שמא נגד המרכז.

מפא"י תחשוב פעמיים לפ- ני שתלך בדרך זו. כחששה ש- אחרי הכשלון המוחץ שלה בבחירות האחרונות, רק יגבירו בחירות חד- שות קרובות את תבוסתה, יחזקו עוד יותר את שני הקצוות. הפרט- טיה של מפא"י כמפלגה שלא תנוצח, נפגעה קשה, דבר העלול להתקט.

אפשרות קרובה יותר היא שמפא"י תקים ממשלה זמנית שתשוט בני רוב ב- כנסת. ממשלה כזאת תוכל להת- קיים עד סוף שנת התקציב (אפריל 1956) ואולי אף לאחר מכן. כל עוד לא יקום רוב לבחירת ממשלה אמ- תית. במקרה כזה, לא תהיה שום אפשרות להגוק כל חוק שהוא.

במקרה זה ירכזו כוגוריון, ות כל כוחו כדי להעביר כנסת חוק-בחירות אזורי, או חוק שיאפשר את בחירתו לנשיא-ראש-ממשלה בנוסח האמריקאי. הסיכויים קלושים, כי בחירות אזוריות יחסלו את הצ"כ, חרות, אחדות-העבודה, מפ"ם, הפרוגרסיביים ומק"י ככוחות יעילים.

אולי יצליח ביג"י. לשכנע את הדתיים בעזרת פיתויים לגבי חלוקת האזורים (לאור ריכוז הדתיים בכמה אזורים), א לם אפילו במקרה זה יימצאו לתיקון רק 62 קולות, כולל 5 קולות ערביים. העברת חוק-סוד מהפכני כזה בכוח הכ- רעת הקולות הערביים, עלולה לגרום למלחמת אחים ולחיסול שרידי הדימוקרטיה הישראלית.

לא פחות רחוק נראה חלום אחר של ביג"י. להכניס לתוך מפא"י את אחדות- העבודה, החזק הפועלי של הפרוגרסיבים (העובד הציוני) והחלק החלוצי של הפועלי- המזרחי ("למפנה"). למפלגה כזאת, יחד עם ערביי מפא"י, יהיו כ-60 או 61 קולות בכנסת, ורוב מוחלט בטוח בבחירות אזוריות.

כי הבעיות האלה יחריפו ככל-כפליים כאשר יגיע תור בחירתו החדש של נשיא המדינה. כמעט ואין כל אפשרות שכנסת זו תגיע אי-פעם להזלסת-רוב בשאלה זו.

למרות כשהון אישי חמור זה, אין כמעט סיכוי שבן-גוריון יחזור לצירוף השבוי בעוד שהאמריקאים, שאינם בוטחים בביג"י, מקווים בכל לבם שהמפלגה האישית תמריץ את בן-גוריון להשאיר את השלטון בידי שרת, אין לביג"י כל חשק להתפטר שנית, בהששו שפירוש הדבר היעלמו הסופי מן הבמה המדינית של מדינת ישראל.

הכן את עצביך למשבר הפוליטי הגדול ביותר שעבר אי-פעם על מדינת ישראל: זיעזוע ממושך של חוסר-ממשלה, מרחמת-עצבים בין המפלגות, הרכבת קואליציות ופירוקן, קרב מתמיד של הכר נגד הכר.

מצב זה יימשך עד סוף הכנסת השלישית, אולם יהיה חריף במיוחד בשלושת החודשים הקרובים.

הרכב הכנסת גורם לכך שכמעט ואין אפשרות להקים קואליציה יציב. אף שיטנן להלכה אפשרויות רבות, הרי כל הרכב אפשרי נושא בקרבו את זרע חורבנו.

נושאי המיקוח יהיו הפעם לא רק הכסאות הירוקים ליד שולחן הממשלה, אלא גם כסאות ראשי-העיריות.



במידה מסוימת יוכנסו לקופת-המישחק גם צילינדרים של שגרירים וצירים.

אין כל אפשרות להקים ממשלה בני מפא"י. כמעט ואין כל אפשרות להקים ממשלה בלי החזית הדתית הלאומית.

האפשרויות להלכה הן:

הרכב ראשון: מפא"י, ערבים, כל הדתיים (62 כסאות). הרכב זה יהיה תלוי בקולות ערביי מפא"י, ולכן לא יהיה רצוי לבן-גוריון, כי יתן פתחון-פה לחרות לטעון כי מפא"י מסרה את גורל המדינה לחסדי הערבים.

הרכב שני: מפא"י, ערבים, כל הדתיים, פרוגר- טיביים (67 כסאות). הרכב זה יהיה הנוח ביותר למפא"י, שתמסור במקרה זה לדתיים את ראשות עיריית ירושלים, תש- איר בידי גולדה את תלאביב. אולם קרוב לוודאי שהפרוגרסי- בים לא יסכימו להרכב כזה, מתוך חשש שיהרוס את מעמדו בדעת-הקהל.

הרכב שלישי: מפא"י, ערבים, כל הדתיים, פרוגרסיביים, ציונים-כליניים (80 כסאות). הרכב זה יגרום לבעיה איומה של חלוקת כסאות, יחייב את מפא"י להקים שורה של משרדי-ממשלה חדשים כדי לחלקם בין הנצרכים (הצעות של ציניקאים: "שר ל- דואר רשום", "שר לזואר אור", "שר למברקים בהוליס"). מפא"י תוכל להקצת על המצב על-ידי וויתור על הדתיים הקיצוניים (העודף: 74 כסאות).

המפשיח העצום: הצ"כ יודעים שהצטרפותם לקור אלציה זו תנחית עליהם מכת-מוות, אלא אם כן ילחצו על מפא"י לתת להם ויתורים שלא יעמדו בשום יחס לכוחם הממשי אחרי המפלה. מפא"י תציג כפיתוי את האפשרות להשאיר את ישראל רוקח כראש עיריית תלאביב.

הרכב זה הוא המבוקש על-ידי האמריקאים, הסומכים את ידיהם על הצ"כ, בהיותם סבורים שזו המפלגה